EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 21.11.2017
COM(2017) 679 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

kaksikäyttötuotteiden vientiä, siirtoa, välitystä ja kauttakulkua koskevan yhteisön valvontajärjestelmän perustamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 428/2009 täytäntöönpanosta

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

kaksikäyttötuotteiden vientiä, siirtoa, välitystä ja kauttakulkua koskevan yhteisön valvontajärjestelmän perustamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 428/2009 täytäntöönpanosta

1. JOHDANTO

Asetuksen (EY) N:o 428/2009 23 artiklan 3 kohdan mukaan komissio toimittaa Euroopan parlamentille vuosittain kertomuksen kaksikäyttötuotteiden koordinointiryhmän toiminnasta, tutkimuksista ja kuulemisista. Lisäksi komission tiedonannossa COM(2014) 244 todetaan, että raporttien ja ei-arkaluonteisten valvontatietojen julkaiseminen voisi olla ratkaiseva toimenpide, jolla edistetään avoimuutta ja parannetaan toimijoiden vaatimustenmukaisuutta ja valvontavalmiuksia. Tässä komission kaksikäyttötuotteiden koordinointiryhmän jäsenvaltioilta saatujen tietojen pohjalta laatimassa kertomuksessa[1] annetaan tietoa asetuksen täytäntöönpanosta vuonna 2016, ja se sisältää vuotta 2015 koskevat koostetut vientivalvontatiedot.

2. POLITIIKAN JA SÄÄNTELYKEHYKSEN KEHITYS

2.1 Vientivalvontapolitiikan tarkastelu

Tiedonannon COM(2014) 244 antamisen (24. huhtikuuta 2014) lisäksi komissio teki vuonna 2015 vaikutustenarvioinnin arvioidakseen erilaisten uudelleentarkasteluvaihtoehtojen kustannuksia ja hyötyjä ja selvittääkseen soveltuvimmat sääntelytoimet ja muut toimet. Vaikutustenarviointikertomus[2] esiteltiin sääntelyntarkastelulautakunnalle maaliskuussa 2016, ja se sai myönteisen lausunnon kommentteineen[3]. Vaikutustenarvioinnin päätelmien pohjalta valmisteltiin lainsäädäntöehdotus, ja komissio antoi 28. syyskuuta 2016 ehdotuksen asetukseksi COM(2016) 616[4], jossa säädetään EU:n vientivalvonnan nykyaikaistamisesta. Ehdotuksella pyritään lisäämään valvonnan *vaikuttavuutta* ja mukauttamaan sitä muuttuviin turvallisuusuhkiin ja nopeaan tekniseen ja taloudelliseen kehitykseen sekä lisäämään samalla sen *tehokkuutta* yksinkertaistamalla valvonnan hallinnointia ja vähentämällä viejien ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten hallinnollista rasitusta. Yleisiä tavoitteita ovat siten turvallisuuden parantaminen – myös ihmisoikeuksien suojelu – ja EU:n viejien kilpailukyvyn varmistaminen.

[1] Myös jotkin jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset raportoivat julkisesti kaksikäyttötuotteiden kaupasta.

[2] Vaikutustenarviointikertomus on saatavilla osoitteessa http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/october/tradoc_155008.pdf

[3] Sääntelyntarkastelulautakunnan lausunto on saatavilla osoitteessa http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/iab/iab_en.htm

[4] Ehdotus asetukseksi on saatavilla osoitteessa http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?qid=1508746505227&uri=CELEX:52016PC0616

Ehdotus sisältää mukautuksia, jotta valvonta toimisi tehokkaasti globaalissa taloudessa, ja tärkeimmät niistä ovat seuraavat:

- ”järjestelmän päivitys”, jolla pyritään parantamaan nykyisiä valvonta-asetuksia ja tekemään niistä tehokkaampia ja vaikuttavampia

- uuden ”inhimillinen turvallisuus” -ulottuvuuden käyttöönotto, jotta voidaan vastata haasteeseen, jonka uudet verkkovalvontateknologiat sekä niiden ihmisoikeuksiin ja EU:n turvallisuuteen kohdistuvat vaikutukset aiheuttavat.

Komissio kuuli säännöllisesti neuvoston kaksikäyttötuotteita käsittelevää työryhmää ja antoi sille ajantasaista tietoa vaikutustenarvioinnista ja ehdotuksen valmistelusta. Vientivalvontapolitiikan uudelleenarviointi oli esillä myös Euroopan parlamentissa useaan otteeseen, ja ehdotus esiteltiin parlamentin teknisessä katsauksessa 20. lokakuuta 2016.

Komissio järjesti kohdennettuja kuulemisia ja tiedotusta keskeisille sidosryhmille ja esitteli ehdotuksen teollisuudelle ja kansalaisjärjestöille kansalaisyhteiskunnan vuoropuhelussa 3. lokakuuta 2016. Yhdessä EU:n puheenjohtajavaltiona toimineen Slovakian kanssa järjestettiin lisäksi 12. joulukuuta 2016 vientivalvontafoorumi, jossa vaihdettiin näkemyksiä teollisuuden ja kansalaisyhteiskunnan sidosryhmien kanssa[5].

2.2 Asetuksen (EY) N:o 428/2009 muuttaminen

Neuvoston asetusta (EY) N:o 428/2009 muutettiin raportointikaudella kerran: 12. syyskuuta 2016 annetulla komission delegoidulla asetuksella (EU) N:o 2016/1969[6] saatettiin asetuksen liitteessä I oleva EU:n valvontaluettelo ajan tasalle ja sisällytettiin asetukseen muutoksia, jotka oli hyväksytty monenvälisissä vientivalvontajärjestelyissä vuonna 2015. Vuoden 2016 EU:n valvontaluetteloon on näin ollen sisällytetty noin 200 muutosta, joista suurin osa on peräisin Wassenaarin järjestelystä ja ohjusteknologian valvontajärjestelystä. Muutokset koskevat erityisesti lasermittausjärjestelmän valvonnan päivityksiä, uutta nopeiden analogia-digitaalimuuntimien valvontaa, ohjautuslaitteiden käyttö- ja ylläpito-ohjelmistoja, geelimäistä ajoainetta käyttäviä rakettimoottoreita ja 5 ryhmän 2 osan ”Tietoturva” rakenteellisia muutoksia. Valvontaluetteloon lisättiin kemikaali dietyyliamiini ja kaksi uutta virusta – SARSiin liittyvä koronavirus ja uudelleen kehitetty vuoden 1918 influenssavirus. Päivityksessä myös poistetaan useita tuotteita valvonnan soveltamisalasta, esimerkiksi ilmailun/ohjusten tiivisteet, jotkin hydraulinesteet ja vedenalaiset kamerat. Kattava muutoksia koskeva muistio julkaistiin ohjeeksi, joka tarjoaa yleiskatsauksen kaikista kaksikäyttötuotteiden vuoden 2016 EU:n valvontaluetteloon[7] tehdyistä teknisistä muutoksista.

Lisäksi kaksikäyttötuoteasetuksen liitteisiin II ja IV tehtiin liitteeseen I tehtyjen muutosten edellyttämät mukautukset. Uutta ajantasaistettua ja konsolidoitua EU:n valvontaluetteloa alettiin soveltaa 16. marraskuuta 2016, mikä auttaa EU:ta noudattamaan kansainvälisiä sitoumuksiaan vientivalvonnan suhteen ja EU:n viejiä niiden tuotteiden osalta, joiden valvontaparametreja löysättiin.

[5] Foorumin raportti on saatavilla osoitteessa http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/december/tradoc_155125.pdf
[6] EUVL L 307, 15.11.2016.
[7] Muistio on saatavilla osoitteessa http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/october/tradoc_155058.pdf

2.3 Kansalliset täytäntöönpanotoimenpiteet

Asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa. Siinä kuitenkin säädetään, että jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä tiettyjen säännösten täytäntöön panemiseksi ja että tiedot näistä toimenpiteistä on julkaistava Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistiin 20. elokuuta 2016 ilmoitus[8], jossa annetaan yleiskuva jäsenvaltioiden toteuttamista toimenpiteistä, jotka koskevat muiden muassa välitystoiminnan ja kauttakulun valvonnan laajentamista, valvonnan laajentamista luetteloon kuulumattomiin tuotteisiin yleistä turvallisuutta ja ihmisoikeuksia koskevista syistä, kansallisten yleisten vientilupien käyttöönottoa, EU:n sisäisten siirtojen valvonnan soveltamista luetteloon kuulumattomiin tuotteisiin, valvonnan täytäntöönpanoa samoin kuin tietoja kansallisista vientivalvontaviranomaisista.

3. KAKSIKÄYTTÖTUOTTEIDEN KOORDINOINTIRYHMÄN TOIMINTA

Asetuksen 23 artiklalla perustetaan kaksikäyttötuotteiden koordinointiryhmä, jossa komission ja jäsenvaltioiden asiantuntijat tutkivat vientivalvonnan soveltamista koskevia kysymyksiä vientivalvonnan käytännön toteutuksen johdonmukaisuuden ja tehokkuuden parantamiseksi kaikkialla EU:ssa. Kaksikäyttötuotteiden koordinointiryhmä järjesti raportointikaudella kuusi kokousta ja tarjosi siten tilaisuuden kuulemiseen useista asetuksen täytäntöönpanoon liittyvistä ajankohtaisista kysymyksistä.

3.1 Täytäntöönpanokysymyksiä koskevat kuulemiset

Kaksikäyttötuotteiden koordinointiryhmä järjesti tietojen teknisiä vaihtoja erityisistä valvontakysymyksistä, kuten salausta koskevan huomautuksen soveltamisesta (EU:n valvontaluettelon 5 ryhmän 2 osa) ja salattujen teknologian siirtojen valvonnan tulkinnasta, taajuudenmuuttimien (invertterien) valvonnan soveltamisesta, asetuksen (EY) 428/2009 2 artiklan 3 kohdan mukaisesta ”viejän” määritelmästä ja sen soveltamisesta erityistilanteissa, joissa vientiin liittyy jälleenmyyjä, sekä valvonnan soveltamisesta sellaisten kaksikäyttötuotteiden vientiin, joita voidaan lopulta käyttää terroristisessa tarkoituksessa. Koordinointiryhmä keskusteli myös loppukäyttäjätodistusten digitaalisten vastineiden käytöstä vientilupahakemusten yhteydessä sekä sähköisten allekirjoitusten käytöstä ja paperilupia koskevasta vaatimuksesta.

Koordinointiryhmä järjesti jäsenvaltioiden toteuttamien toimenpiteiden täytäntöönpanoa koskevan yleisen tiedonvaihdon ja valmisteli jäsenvaltioiden toteuttamia toimenpiteitä koskevan päivitetyn ilmoituksen julkaistavaksi Euroopan unionin virallisessa lehdessä 20. elokuuta 2016.

Koordinointiryhmä tarkasteli tiedonvaihdon menetelmiä ja toimintamallia ja suoritti kattavan vientilupatietojen kokoamisurakan (vuoden 2015 tiedoista) tehostaakseen tiedonvaihtoa jäsenvaltioiden välillä ja lisätäkseen EU:n kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnan läpinäkyvyyttä. Koordinointiryhmä osallistui myös vaikutustenarvioinnin valmistelua koskevaan komission työhön vientivalvontapolitiikan uudelleenarvioinnin yhteydessä.

[8] EUVL C 304/03, 20.8.2016.

”AEO-ICP -teknisten asiantuntijoiden ryhmän” (tullin kanssa yhteinen tekninen alaryhmä, joka tutkii tullin ”valtuutettu talouden toimija” (AEO) -ohjelmien mahdollista lähentämistä vientivalvonnan ”sisäisten vaatimustenmukaisuusohjelmien” (ICP) kanssa) laatimien suositusten pohjalta kaksikäyttötuotteiden koordinointiryhmä tuki tiedonvaihtoa, joka liittyy suosituksia koskeviin jäsenvaltioiden jatkotoimiin, ja laati tehtävänkuvauksen teknisten asiantuntijoiden ryhmälle, joka vastaa ICP-ohjeiden kehittämisestä.

Koordinointiryhmä valvoi valvontateknologian asiantuntijaryhmän toimintaa. Kyseisssä ryhmässä jäsenvaltioiden ja komission asiantuntijat keskustelevat kysymyksistä, jotka liittyvät verkkovalvontateknologian valvontaan. Valvontateknologian asiantuntijaryhmä seurasi asiaan liittyvää teknistä ja poliittista kehitystä, tarkasteli lupien ja epäämispäätösten suuntauksia ja tarjosi komissiolle asiantuntemusta, kun tämä valmisteli vaikutustenarviointia ja lainsäädäntöehdotusta EU:n vientivalvonnan nykyaikaistamiseksi.

3.2 Tekninen tuki EU:n valvontaluettelon päivitysten valmistelussa

Kaksikäyttötuotteiden koordinointiryhmä järjesti teknisiä kuulemisia, joilla se tuki EU:n valvontaluettelon ajan tasalle saattavan komission delegoidun asetuksen laadintaa. Kansalliset asiantuntijat jakoivat teknistä asiantuntemusta toimivaltaisten viranomaisten kanssa ja antoivat näille koulutusta ja toivat koordinointiryhmän erityisistunnossa esille tärkeimmät valvontaluetteloon tehtävät muutokset.

3.3 Kaksikäyttötuotteiden vientivalvontaa koskevat EU:n suuntaviivat

Koordinointiryhmä laati EU:n suuntaviivat, joilla tuetaan jäsenvaltioiden välistä jäsenneltyä tiedonvaihtoa ja konsultointia asetuksen (EY) N:o 428/2009 liitteessä I olevan 5 ryhmän 2 osassa olevan huomautuksen 3 (salausta koskeva huomautus) soveltamisesta sekä ”viejän” määritelmästä tapauksissa, joissa osallisena on jälleenmyyjä. Tämän työn tuloksena 25. lokakuuta 2016 julkaistiin suuntaviivat 1/2016 ja 2/2016[9].

3.4 Tiedonvaihto toimivaltaisten viranomaisten välillä

Kaksikäyttötuotteiden koordinointiryhmä tuki edelleen kaksikäyttötuotteita koskevan sähköisen järjestelmän kehittämistä. Järjestelmä on komission ylläpitämä suojattu ja koodattu sähköinen järjestelmä, jolla tuetaan tehokasta tiedonvaihtoa vientivalvontaviranomaisten ja komission välillä.

Koordinointiryhmä sopi vuonna 2016 kaksikäyttötuotteita koskevaan sähköiseen järjestelmään tehtävistä parannuksista, jotka liittyvät erityisesti *käyttäjähallinnan* tehokkuuteen ja turvallisuuteen. Koordinointiryhmä oli myös mukana tukemassa ja ohjaamassa kehitystyötä, jonka tuloksena sähköiseen järjestelmään saatiin uusia toimintoja, erityisesti seuraavat:

– uusi toiminto, jolla tuetaan *kaksikäyttötuotteisiin liittyviä Iranin vastaisia pakotteita koskevaa tiedonvaihtoa*, joka liittyy erityisesti lupien myöntämiseen tiettyjen

[9] http://trade.ec.europa.eu/doclib/cfm/doclib_section.cfm?sec=192

asetuksen (EU) N:o 267/2012 liitteessä II lueteltujen kaksikäyttötuotteiden viennille, välitykselle ja tekniselle avulle

– uusi toiminto, jolla tarjotaan ”verkkopalveluja”, joiden avulla *kansalliset sähköiset lupajärjestelmät voidaan yhdistää kaksikäyttötuotteita koskevaan sähköiseen järjestelmään*, jotta viimeksi mainitun järjestelmän tiedot ovat helposti saatavilla verkkokäyttöliittymän kautta.

Koordinointiryhmä jatkoi myös keskusteluja mahdollisesta ”sähköisestä lupafoorumista”, jota toimivaltaiset viranomaiset käyttäisivät vapaaehtoisesti, ja tuki johdonmukaisia ja tehokkaita lähestymistapoja kaupan turvallisuutta koskevan valvonnan sähköisten tiedotusfoorumien kehittämiseen kaikkialla EU:ssa.

3.5 Avoimuus ja vuoropuhelu teollisuuden ja tiedeyhteisön kanssa

Kaksikäyttötuotteiden koordinointiryhmä tuki vientivalvontafoorumin järjestämistä 12. joulukuuta 2016 Brysselissä toimialajärjestöjen, kaksikäyttötuotteita valmistavien yritysten ja kansalaisjärjestöjen kanssa. Foorumissa keskusteltiin eri uudelleentarkasteluvaihtoehdoista sekä vientivalvontapolitiikan uudelleentarkastelun yhteydessä järjestetyn julkisen verkkokuulemisen tuloksista[10].

Koordinointiryhmä valmisteli myös asiakirjan auttamaan viejiä asetusten täytäntöönpanossa. Erityisesti kattavassa muutoksia koskevassa muistiossa tiivistetään tiedotusmielessä komission delegoidulla asetuksella (EU) N:o 1969/2016[11] EU:n valvontaluetteloon tehdyt muutokset. Kuten edellä todettiin, suuntaviivat 1/2016 ja 2/2016 julkaistiin tukemaan teollisuuden valvontatoimia.

3.6 Vientivalvonnan seuranta ja täytäntöönpano

Komissio edistää vientivalvonnan tehokasta seurantaa ja täytäntöönpanoa EU:ssa usein tukitoimin. Komissio julkaisi vuonna 2016 uuden version vastaavuustaulukosta[12], jossa yhdistetään tullikoodit kaksikäyttötuotteiden luokkiin, ja jatkoi vientivalvontaparametrien sisällyttämistä EU:n tullitariffien verkkotietokantaan (TARIC).

3.7 Kaksikäyttötuotteita käsittelevä EU:n asiantuntijapooli

Komission Yhteisen tutkimuskeskuksen ja jäsenvaltioiden käyttöön asettamien asiantuntijoiden hallinnoima kaksikäyttötuotteita käsittelevä EU:n asiantuntijapooli antoi edelleen vuonna 2016 tukea jäsenvaltioiden vientivalvontaviranomaisille, jotka tarvitsivat neuvoja konkreettisissa lupatapauksissa. Raportointikaudella annettiin kaikkiaan viisi tavaraluokitusta koskevaa teknistä lausuntoa kuudelle toimivaltaiselle viranomaiselle.

3.8 Valmiuksien kehittäminen

[10] http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/december/tradoc_155193.pdf
[11] http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/october/tradoc_155058.pdf
[12] http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/february/tradoc_154240.pdf

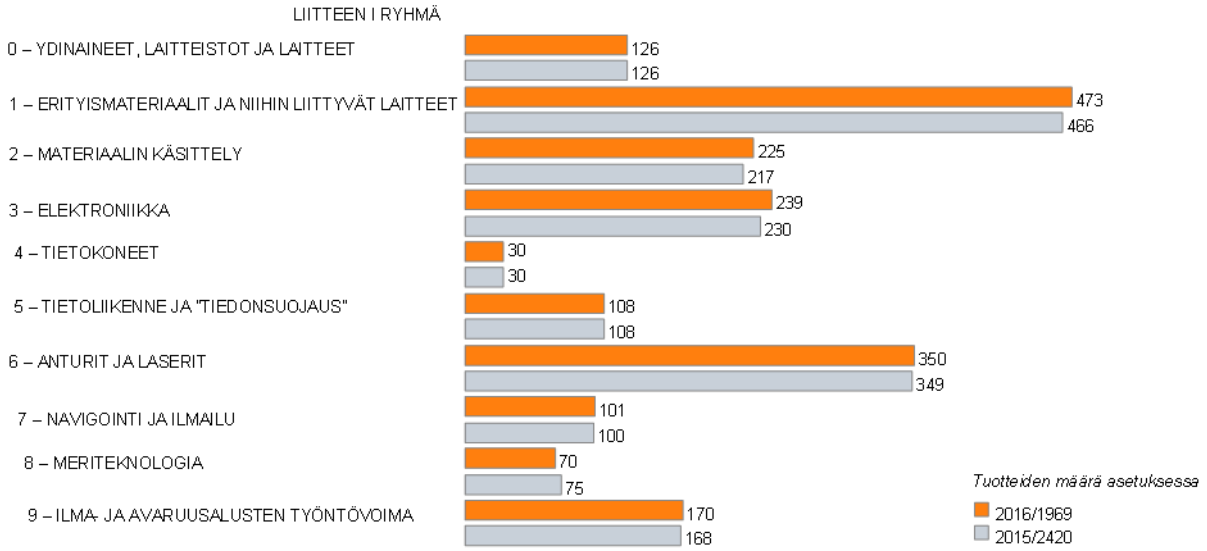
Vuonna 2016 komission Yhteinen tutkimuskeskus järjesti edelleen teknisiä seminaareja yhteistyössä Yhdysvaltojen energiaministeriön kanssa ja piti yhdeksännen seminaarin 16.–17. kesäkuuta 2016 Isprassa Italiassa. Tilaisuuteen osallistui lupavirkailijoita ja teknisiä asiantuntijoita vientivalvontaviranomaisista sekä viejiä, tutkijoita ja tutkimusorganisaatioita.

4. EU:N VIENTIVALVONTA – KESKEISET TIEDOT

Kaksikäyttötuotteiden viennistä on vaikeaa saada luotettavia tietoja, koska vastaavasti määriteltyä talouden alaa ei ole. Komissio ja jäsenvaltiot keräävät tietoa, jonka avulla voidaan arvioida kaksikäyttötuotteiden vientiä toisaalta toimivaltaisten viranomaisten keräämien konkreettisten lupatietojen ja toisaalta hyödykkeitä, jotka sisältävät kaksikäyttötuotteita, koskevien tilastojen perusteella. Seuraavassa esitetään vuoden 2015 vientitietoarviot. On syytä huomata, että esitetyt vientiä koskevat arviot eivät kata kaksikäyttötuotteiden kauppaan liittyviä palveluita ja aineettomia teknologiansiirtoja.

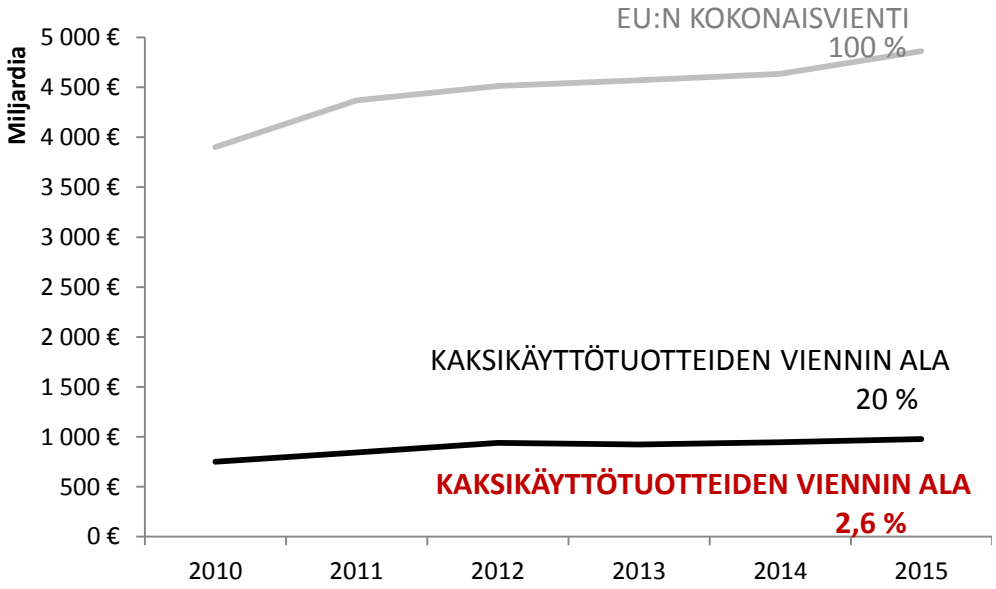
4.1 EU:n kaksikäyttötuotteiden kauppa: tuotteet ja määräpaikat

Vuonna 2016 asetusta sovellettiin ensisijaisesti noin 1892:n liitteessä I (EU:n valvontaluettelossa) luetellun ja kymmeneen ryhmään luokitellun (kaavio 1) kaksikäyttötuotteen vientiin. Nämä kaksikäyttötuotteet liittyvät noin 1 000 hyödykkeeseen, joita ovat muiden muassa kemikaalit, metallit ja ei-metalliset mineraalituotteet, tietokoneet, elektroniset ja optiset tuotteet, sähkölaitteet, koneet, ajoneuvot ja kuljetusvälineet ja jotka tavallisesti edustavat huipputekniikkaa tällä laajalla ja vaihtelevalla hyödykkeiden alalla.

Kuvio 1: Liitteen I eri ryhmissä lueteltujen kaksikäyttötuotteiden määrät asetuksen (EU) 2016/1969 hyväksymisen jälkeen verrattuna asetuksen (EU) N:o 2015/2420 mukaiseen tilanteeseen.

Tilastolliset arviot kaksikäyttötuotteiden kaupan suhteellisesta merkityksestä osoittavat, että kaksikäyttötuotteiden vienti muodostaa noin 2,6 prosenttia EU:n (sisäisestä ja ulkoisesta) kokonaisviennistä laajan ”kaksikäyttötuotteiden viennin alan”[13] puitteissa (kaavio 2).

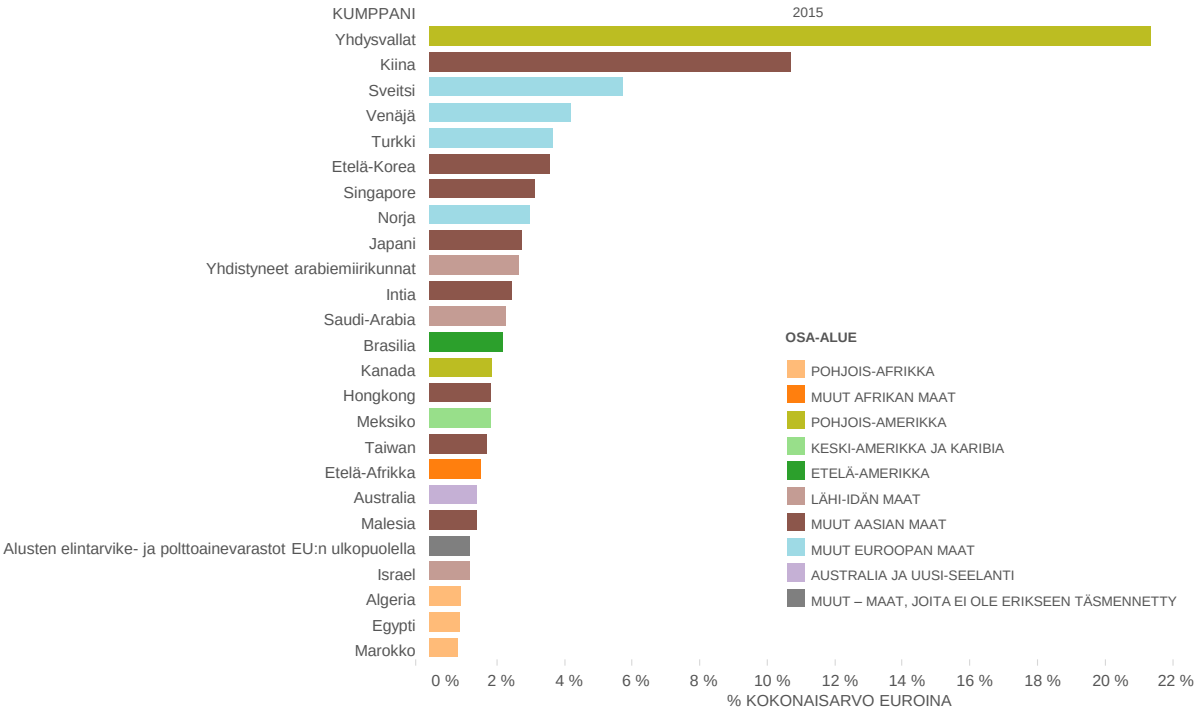

Kuvio 2: Tilastolliset arviot EU:n kaksikäyttötuotteiden sisäisestä ja ulkoisesta viennistä.

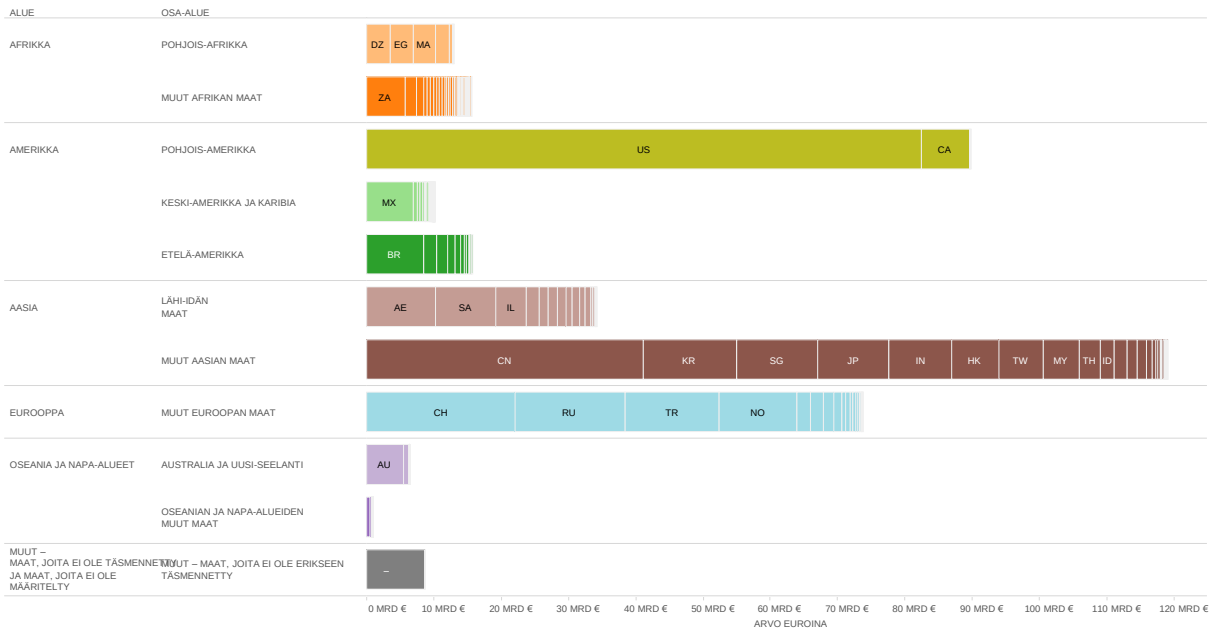
Tilastollisista arvioista käy ilmi myös kaksikäyttötuotteiden viennin tärkeimmät määrämaat ja se, että suuri osa niiden viennistä kohdistuu ”EU001-maihin”, jotka hyötyvät unionin yleisistä vientiluvista. Määrämaat heijastavat EU:n asianomaisten hyödykkeiden vientimarkkinoiden rakennetta sekä kaupan helpottamista unionin yleisillä vientiluvilla (kaaviot 2, 3 ja 4)[14].

[13] Komission Yhteisen tutkimuskeskuksen kehittämissä tilastollisissa menetelmissä hyödynnetään verotuksen ja tulliliiton pääosaston kehittämää vastaavuustaulukkoa, jossa kaksikäyttötuotteiden luokat yhdistetään tullikoodeihin, ja Eurostatin Comext-tietoja sekä lupatietoja. *Kaksikäyttötuotteiden viennin alan* käsitteellä viitataan tähän laajaan ja vaihtelevaan hyödykkeiden alaan, johon kaksikäyttötuotteet kuuluvat. Kaksikäyttötuotteiden kauppa tapahtuu tämän hyödykealan *piirissä*, mutta se ei ole identtinen sen kanssa, sillä läheskään kaikki näistä hyödykkeistä eivät ole kaksikäyttötuotteita.

[14] ”Alusten elintarvike- ja polttoainevarastot EU:n ulkopuolella” määritellään laivojen ja ilma-alusten varastojen toimituksiksi. ”Muut – maat, joita ei ole erikseen täsmennetty” sisältää maat ja alueet, joita ei ole määritelty kolmansien maiden kanssa käytävässä kaupassa (näitä koodeja käytetään yleensä avomerilaitoksiin toimitettavista tavaroista).

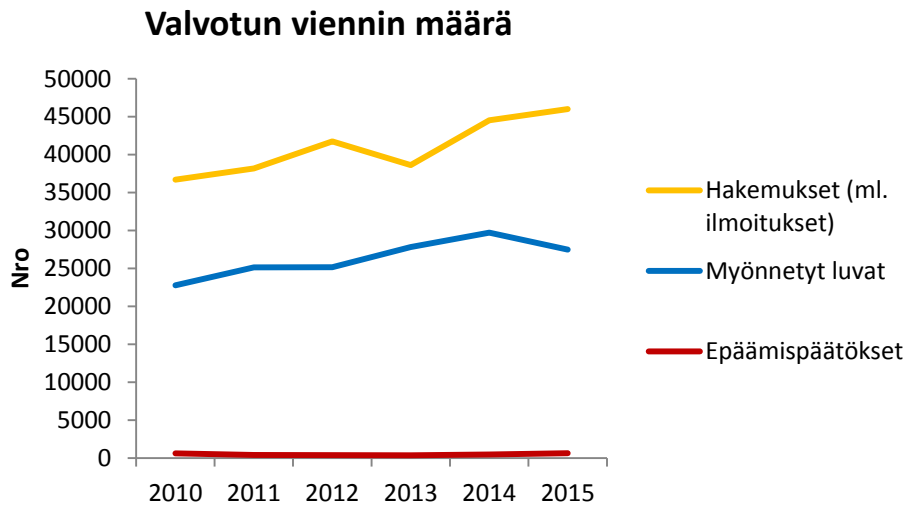
Kuvio 3: EU:n kaksikäyttötuotteiden vientiä koskevat arviot: 25 suurinta määrämaata ja osa-aluetta vuonna 2015.

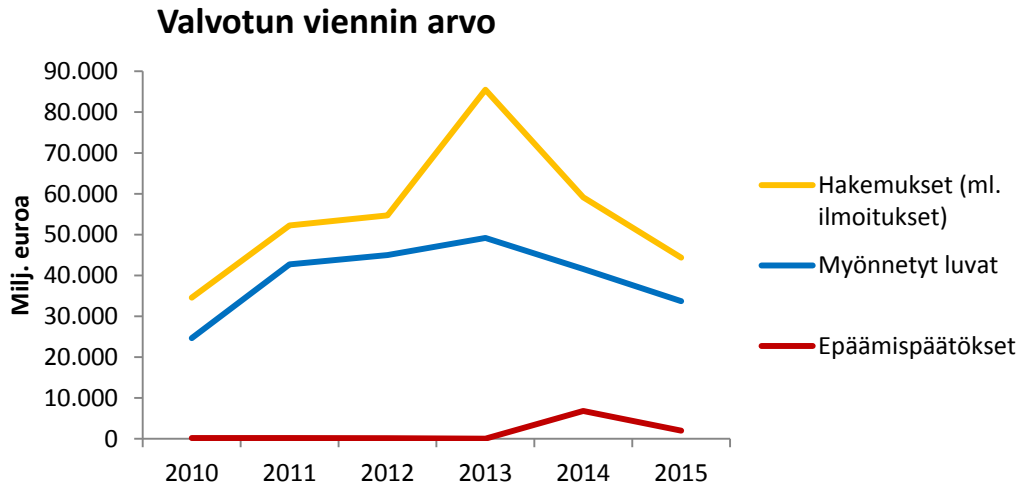
Kuvio 4: EU:n kaksikäyttötuotteiden vientiä koskevat arviot: määrämaat maailman eri alueiden ja osa-alueiden mukaan vuonna 2015.

4.2 Hakemukset, luvat, epäämispäätökset

Kaksikäyttötuotteiden koordinointiryhmä on kerännyt ja vaihtanut lupatietoja ja muita tietoja parantaakseen ymmärrystä vientivalvonnasta ja sen taloudellisista vaikutuksista. Osa raportointikaudella kerätyistä tiedoista esitetään jäljempänä. On kuitenkin huomattava, että kaikki jäsenvaltiot eivät kerää kaikkia tietoja. Seuraavassa esitettävät tiedot ovat siis jäsenvaltioiden antamiin tietoihin perustuvia arvioita kokonaismääristä ja -arvoista.

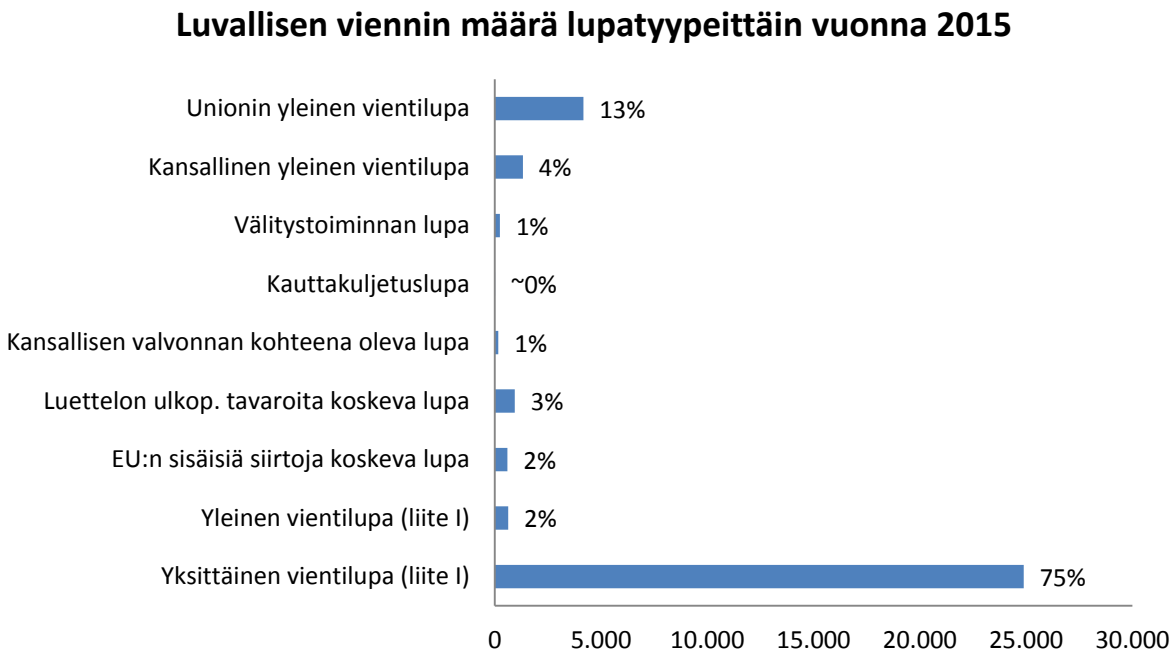

Kuvio 5: Vientilupien ja epäämispäätösten lukumäärä (2010–2015)[15].

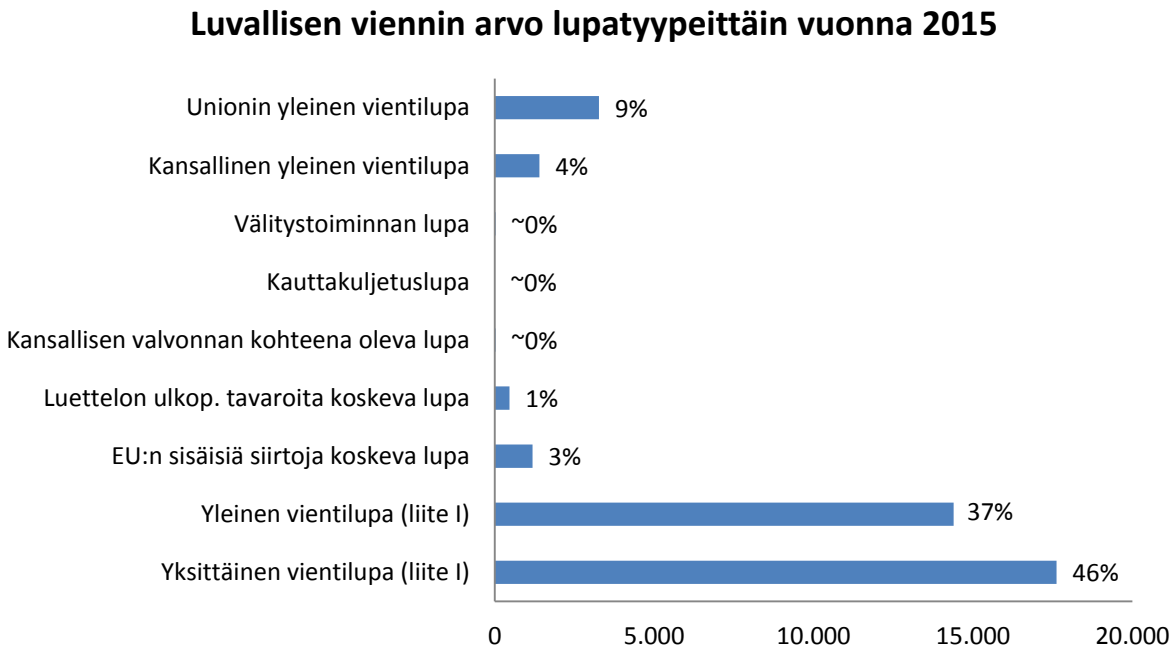

[15] Kaavioissa 6 ja 7 ”hakemuksia” koskeviin tietoihin sisältyvät kaikki lupahakemukset, mukaan luettuina yleisiin vientilupiin liittyvät ilmoitukset, jolloin saadaan käsitys ”valvotusta viennistä” eli lupamenettelyn alaisen EU:n ulkoisen viennin arvosta. Tapauksissa, joissa hakemuksia koskevia tietoja ei ole saatavilla, kaavioissa käytetään vientilupia koskevia tietoja arvioina hakemuksia koskevista tiedoista. ”Vientilupia” koskevat tiedot viittaavat yksittäisten ja yleisten vientilupien nojalla sallittuun kaksikäyttötuotteiden vientiin. Hakemusten määrä ei välttämättä vastaa vientilupien ja epäämispäätösten summaa, sillä monet hakemukset saatetaan peruuttaa ja joitakin hakemuksia ei ehkä saada käsiteltyä saman vuoden aikana. ”Epäämispäätöksillä” viitataan epäämispäätösten kohteena olevan viennin määrään ja arvoon.

Kuvio 6: Vientilupien ja epäämispäätösten arvo 2010–2015 (milj. euroa).

Kuvio 7: Vientilupien määrä tyypeittäin vuoden 2015 tietojen mukaan.

Kuvio 8: Vientilupien arvo tyypeittäin vuonna 2015 (milj. euroa).

Hakemusten kokonaisarvo[16] oli 44 miljardia euroa, eli valvotun kaksikäyttötuotteiden viennin osuus oli 2,5 prosenttia yhteenlasketusta EU:n ulkomaanviennistä. Vientilupien kohteena olevan kaupan määrä oli 33,7 miljardia euroa eli 1,9 prosenttia yhteenlasketusta EU:n ulkomaanviennistä. Suurin osa liiketoimista toteutettiin yksittäisten vientilupien (vuonna 2015 myönnettiin noin 25 000 yksittäistä vientilupaa) ja yleisten vientilupien nojalla (arvon mukaan). Vain pieni osuus viennistä tosiasiallisesti evättiin: vuonna 2015 annettiin noin 640 epäämispäätöstä, joiden osuus valvotun kaksikäyttötuotteiden viennin arvosta kyseisenä vuonna oli noin 4,5 prosenttia ja EU:n koko viennistä 0,1 prosenttia.

[16] Tähän lukuun sisältyy yleisten vientilupien mukaisten lupahakemusten ja ilmoitusten arvo.